

малко отъ 100% изгубена работоспособност пенсията пропорционално се намалява;

г) Допълнително обезщетение къмъ пенсията отъ 800 лв. месечно за пострадали, които се нуждаятъ отъ чужда помощъ;

д) Добавка по 5% отъ личната пенсия за всѣко дете подъ 16 год. възраст за пенсионери съ повече отъ 60% изгубена работоспособностъ;

е) Еднократно обезщетение, равно на следуемата се лична пенсия за три години, когато изгубената работоспособностъ е отъ 10 до 20%;

ж) Наследствена пенсия въ размѣръ до 65% отъ годишния доходъ на починалия наследодателъ, ако смъртъта е настъпила вследствие на злополука. Могатъ да получатъ наследствена пенсия: вдовицата или вдовецътъ, родителитъ и малолѣтнитъ сираци, братя и сестри.

3. По осигуровката „инвалидностъ, старостъ и смъртъ“ се предвиждатъ следнитъ обезщетения:

а) Пенсия за инвалидностъ следъ 3-годишно участие и при повече отъ 50% изгубена работоспособностъ. Пенсията се състои отъ основа равна на 1500 до 6000 лв. годишно и отъ добавка равна на 2 лв. за всѣка седмица участие въ повече отъ 156 седмици;

б) Пенсия за старостъ следъ 20-годишно участие и при навършване 60 год. възраст. За заваренитъ отъ закона осигурени, които сж били по-възрастни отъ 40 год., необходимото участие се намалява до 5 год. Основнитъ размѣри на пенсията за старостъ сж същитъ, както при пенсията за инвалидностъ, а добавката е 1 лв. седмично;

в) Наследствена пенсия следъ 3-годишно участие, ако осигурениятъ почине, въ размѣръ до личната пенсия. Наследствена пенсия могатъ да получатъ: вдовицата или вдовецътъ, родителитъ и малолѣтнитъ сираци, братя и сестри.

4. По осигуровката „безработица“ осигуренитъ получаватъ въ продължение на три месеца помощъ отъ 15 до 25 лв. за всѣки изгубенъ работенъ день, въ случай че останатъ въ принудителна безработица. Освенъ това, Дирекцията на труда и о. о. се грижи за настаняването на безработнитъ.

Този краткъ прегледъ на обезщетенията показва, колко щедра е била ржката

на българския законодателъ при създаването на общественитъ осигуровки.

Цѣлото работничество въ българската индустрия е осигурено при общественитъ осигуровки. Интереситъ на около 80,000 работници и служители въ индустрията, а заедно съ семейства имъ около 250,000 души, се оглеждатъ въ общественитъ осигуровки. Работничеството въ българската индустрия се ползува отъ изброенитъ по-горе обезщетения. То е обезпечено въ размѣри, които нашитъ условия позволяватъ, срещу всичкитъ рискове на труда. Това само за себе си е една голѣма придобивка.

Българскитъ индустриалци винаги сж схващали ползата отъ общественитъ осигуровки. За тѣхна честъ трѣбба да се признае, че тѣ, при и следъ създаването на общественитъ осигуровки, сж давали пълно съдействие. Днесъ смѣло може да се каже, че ако има една областъ, въ която общественитъ осигуровки да се прилагатъ съвестно и напълно и съ която органитъ на Дирекцията на труда и о. о. да нѣматъ особени триения, това е индустрията.

Срѣдствата на общественитъ осигуровки, споредъ закона, следва да се събиратъ по равно отъ тритъ фактора: осигуренитъ работници и служащи, работодателитъ и държавата. Изключение се прави само при осигуровката „злополука“, чиито срѣдства се набиратъ изключително отъ вноскитъ на работодателитъ. Това разпредѣление на тежеститъ по общественитъ осигуровки върху тритъ фактора има своя дълбокъ смислъ и значение. То сжществува въ почти всички страни. На практика, обаче, у насъ, отъ създаването на общественитъ осигуровки и до днесъ, държавата не е изпълнявала своето законно задължение редовно и напълно. Следуюмата ѝ се $\frac{1}{3}$ частъ отъ вноскитъ тя не е плащала, а е отпущала отъ време на време съвършено недостатъчни суми. Така, до края на 1936 г. държавата е следвало да плати 541 мил. лева, а е платила само 97 мил. лв. Останалитъ 454 мил. лв. тя дължи на общественитъ осигуровки. Ясно е, че до сега срѣдствата на общественитъ осигуровки сж се събирали предимно отъ осигуренитъ работници и отъ работодателитъ.

Нека видимъ, каква тежестъ представляватъ вноскитъ по общественитъ осигуровки за индустриалнитъ заведения. Изследването ще направимъ, като изразимъ сумата на вноскитъ въ процентъ отъ сумата на надницитъ и заплатитъ и отъ стойността на производството. За целта ще използваме даннитъ отъ една специална анкета,